

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

A drágaság ellen.

Lapunk múlt heti vezércikke igen érzékeny hurokat pendített meg s élénk visszhangra talált mindazok körében, akiknek havi 50—60 pengőből kell megélni. Nagyon sok szegény ember szívének keservét visszhangozták a soraink, de megértő együttérzést talált ott is, ahol valamivel nagyobb a jövedelem ugyan, azonban a napról-napra emelkedő drágaság szinte kétségbeejtő helyzetbe sodorja őket.

Mert a drágaság nagy. Nincs hét, hogy panasz ne futna be hozzánk, hol az egyik, hol a másik megélhetési cikk árai ellen. Drága a piac, a liszt, a kenyér, a hús és sorra minden, ami az ember, a család megélhetésére naponta szükséges. A panaszos sorok sürgős intézkedést követelnek az illetékesektől s ezt a kérést ezenel továbbítjuk is mindazoknak, akiket illet, akiknek hivatali állása módot ad arra, hogy segíthessenek.

A panaszt és a kérést továbbítjuk és nagyon helyesnek találunk a hatóság közbelépését annak megállapítására, vannak-e olyan tényezők, amelyek illegitim haszon elérése végett drágítanak? Vannak-e olyan helyi piactényezők, amelyek különleges drágaság okai? Ha igen, akkor ezeken feltétlenül és sürgősen segíteni kell s megszüntetve, könnyebb életlehetőséget biztosítani a sokezernyi szegény embernek.

Erről a helyről azonban mindig kutatnunk kell az igazi igazságot. Keresnünk kell a legmélyebbre ható okot s nem lehet a felszínen mutatkozó látszatok alapján bírálunk. Ebből kiindulva nagyobb okot találunk a rossz kereseti viszonyokban, az alacsony fizetésekben, mert ezek az igazi okai annak, hogy az emberek ver-

gődnek egyik napról a másikra és életnek alig lehet nevezni azt a tengődést, amelyet életnívójuk mutat.

A mi nemzedékünk még visszaemlékszik a béke munkabéreire, fizetéseire, amikor szintén nagyon sok volt a panasz a drágaság ellen, de amikor a mainál magasabb életnívó volt a legszegényebb körökben is. Az arató munkások 4—5, a kőműves munkabérei sem jelentették a földi paradicsomot, de kenyeret adtak a télre a családnak. Hol vannak a ma munkabérei ettől?

Es hol van a ma kezdő tisztviselőjének 80 pengős fizetése a régi fizetésektől? Abban az időben szerényen, de megélni lehetett a kezdő fizetésből is és családalapításra is lehetett gondolni, amire ma kevés fiatal ember vállalkozik.

A drágaságból hatóságilag csak azokat az árakat lehet letörni, amelyek túlélés nyereszkedési vágy szülőttei, vagy bizonyos alkalmi konjunktúra kihasználásából származnak. Ezeket a hatóságoknak feltétlenül el is kell intézni. Nincs azonban semmiféle eszköze és lehetősége a hatóságnak arra, hogy a piac természetes áremelkedését meggátolja, mert amikor, esetleg, ide belenyulna és megállítaná az árakat, a termelő réteg zudulna fel a beavatkozás ellen.

A drágaság elleni harcban a nagyobb hangsulynak arra kell kerülnie, hogy a kereseti lehetőség, a fizetés nagyobb legyen. A bevezetett legkisebb munkabérek azonban nem alkalmasak ennek a kérdésnek megoldására, mert ennek betartását mindaddig, amíg a munkakinálat nagy, a kereslet kicsi, tehát a szegény ember olcsóbban is elmegy dolgozni, mert a

kenyér kell, — nem lehet ellenőrizni.

A kiutat a munka, a gazdasági élet fellendítésében látjuk. A felélénkülő s a gazdaságot mozgásbáhozó

munka adja meg a nagyobb kerestet, a több jövedelmet, amelyből akkor nagyobb darab kenyérre, húsrá, élelmiszerre fut s kevésbé érezzük a piac áringadozásait.

A város képviselőtestülete elhatározta a „Korona” átépítését.

90 ezer pengő kölcsönt vesz fel a város.

Szon baton délután tartotta a város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést, amelyen dr. Margitay Lajos polgármester a megnyitás után kegyeletes szavakkal emlékezett meg Visky Zoltán hirtelen haláláról, akinek sok alkotását hirdeti a fejlődő város.

A napirend első tárgya a belügyminiszter leirata volt, aki 2000 pengőt adott a tífuszjárvánnyal kapcsolatos költségek megtérítésére.

Elhatározta a közgyűlés az új aszfalt kocsiutburkolat padkái-nak terméskövel való kiépítését. A fenttartást további két évre hosszabbította meg a Magyar Asphalt r-tvel, amely idő alatt más megoldáson gondolkodnak.

Megállapították a Riha homorudi út céljaira igénybevett földdek árát 80—120 fillérig négy-szögölenként. Amennyiben a gazdák ezzel az árral nem lennének megelégedve, kisajátítási eljárás indul meg.

A városrendezési terveknek az új törvényi intézkedésének megfelelő átdolgozásával Arkay Bertalant bízták meg. Elhatározta a képviselőtestület a kastélykert további átadását sportcélokra, amint azt már megirtuk.

Végleges megoldást nyert a hivatásos tűzoltóság ügye, amennyiben a város az új törvényes rendelkezéseknek megfelelően átvette a tűzoltóságot. Egy főparancsnoki állást szerveztek a IX. fizetési osztályba és tíz hivatásos tűzoltói állást. Ebben bennefoglaltatik az alparancsnok és a két autósófőr is.

A gimnáziumi tanári állásoknál óraadói megbízást kapott természetrajz földrajz szakon dr. Szentirmay Tibor, rajzszakon Kelle Sándor, míg a német-latin, valamint Környey távozásával megüresedett szakra, újabb pályázatot hirdetnek.

A közgyűlésen nagyobb vita keletkezett a „Korona” szálló modernizálása körül. A város, amint már ismertettük, elkészítette a terveket Visky Zoltánnal, amelyek minden tekintetben megfelelőek. A javaslat szerint a város 90 ezer pengős kölcsönt venne fel a Pécsi Takarékpénztártól 5 1/4%-os kamattal, 15 évre s ebből végeztetné az átalakítást. A javaslat szerint a bérlet, valamint a többi helyiség értékesítéséről csak később döntenek.

A javaslatához felszólaltak Schmidt Károly, dr. Fischer Ernő, Petrovics Károly, Vida Dezsdő, Wolf Ödön és Kádor Oszkár. Az összes felszólalók hangoztatták a szálloda elhanyagolt voltát s annak szükségességét, hogy át kell építeni és modernizálni. A polgármester hozzájárulása után a képviselőtestület elhatározta az átépítést és ehhez a 90 ezer pengő kölcsön felvételét.

A közgyűlés ezután elhatározta egy mérnökgyakornoki állás megszervezését és újból szabályozta a vágóhídi díjakat. A vágóhídi díjak lényegében inkább csökkentést jelentenek s Vitéz Szönyi Alajos előzetesen letárgyalta az érdekelt húsiparosokkal s az új díjak nem okoznak áremelést.

A gimnáziumi hitoktatói díjakat szabályozta a közgyűlés s egyben a katolikus tanulók részére hitoktatói állást szervezett meg.

A képviselőtestület elhatározta a Jenő herceg utcának a Sokackörig való kikövezését és egy járdarészt az Iparoskör előtt.

Az egyházközségek sekélykérelme ügyében a képviselőtestület a Mohácsi Hirlapban már jelzett módon döntött.

Az egyházközség által építendő új iskolák részére megadták a vájmentességet az anyagszállításához, ellenben megtagadták a

tagosító mérnök hasonló kérelmét.

A közgyűlés elfogadta a város légtalmi berendezésének programját és ennek megvalósítására öt éven át 29000 pengőt állít be a költségvetésbe. A tervezetre még külön visszatérünk.

A közgyűlés még több kisebb kérelmet intézett el, majd véget ért.

— Zászlószentelés Roubaixban. Megemlékeztünk, lapunk múlt számában a roubaixi magyar zászlószentelésről. Az ünnepélyről most a következő tudósítást kapjuk: A roubaixi Szent István Kör, az észak franciaországi magyarok egyesülete, július 24 én ünnepélyes keretek között avatta fel nemzeti színű selyem zászlaját, amelyet a jubileumi év emlékére készített. A díszes zászlóra Szent István képe és a magyar címer van himezve és azt a Kör tekintélyes számú küldöttsége magával viszi Budapestre, a külföldi magyarok augusztus 16—21-ig tartandó II. Világkongresszusára. A zászlóanyai tisztséget a párisi magyar királyi követ neje gróf *Khuen-Héderváry Sándorné* vállalta el. A zászlót *Uhl Antal*, északfranciaországi magyar lelkipásztor szentelte be ünnepi beszéd kíséretében. A kör műkedvelő gárdája *Bozsiák Ferenc* rendezésével hazafias szindarabot adott elő és a férdfalárda *Nagy Ilona* tanárnő, missziós nővér vezetésével magyar dalokat énekelt. A franciaországi magyar testvér egyesületek üdvözlését *Dubrowszky Róbert*, a Párisi Kölcsonös Segélyző Magyar Egylet alelnöke tolmácsolta.

— Országos vásárok. Környékünkön augusztus hóban a következő helyeken lesznek országos vásárok: Augusztus 5 Himesháza, 10-én Pécsvárad, 29-én Majs, Dunaszekcső. A vásárra járó kereskedőket és iparosokat felhívják, hogy személyazonosságai, fényképes igazolványait vigyék magukkal.

Mohácsi Torna Egylet 50 éve.

(Huszonegyedik közlemény.)

1937. július 18-án bonyolították le az uszóverseny többi részét. Az 1 $\frac{1}{2}$ km-es ifjúsági folyam-bajnokság 20 indulóval a következő eredményt hozta: 1. Csapó István levente, 2. Aradi Tibor MTE, 3. Balla Ferenc cserkész. A csapatversenyben első lett az MTE csapata: Aradi, Molnár, Cigler, Sóos összeállításban. Az első ízben rendezett 1 km-es női folyam-bajnokságot Fridler Dóri nyerte meg. A partifürdő előtt rendezett rövidtávú uszóversenyek nagy sikert arattak. Ekkor rendezték meg a Magyar Uszó Egylet propaganda uszónapját, amely az „U” jelvény elnyerésével járt.

Augusztus 1-én meghívásra Kalocsán szerepelnek uszóink. A 100 m-es szenior gyorsuszásban Pappi 1:06-al, 100 m-es ifjúságban Cigler 1:15-el, 200 m-es szeniorban Pappi 2:42-vel és 4×33-as gyorsstáftában Mohács győzött 1:22-vel, míg a

többi versenyszámok elveszteltek. Első ízben szerepeltünk vízipólóval, amely, mint előre látható volt, 10:1-es vereséget eredményezett.

Az átszervezett futball is megkezdte mozgódását, előbb rendszeres edzések, majd barátságos mérkőzések formájában. Az utánpótlás hathatósabbá tételére és állandó foglalkoztatására benevezik a második csapatot a pécsi II. osztály bajnokságára. Számos vidéki és új helyi intelligens játékos kerül a csapatba, ami át reformált szellemet és stílust hoz az MTE-be. Augusztus 15-én több válogatottal rendelkező Budapesti Vasutas SC első osztályú amatőr csapatát látja vendégül az MTE, amely szép játékban 8:2-re győzi le az edzése elején tartó mohácsi csapatot. Az első osztály bajnok PVSK-tól pedig 6:3-ra kap ki barátságos mérkőzésen.

Szeptemberben az első bajnok, a bizakodással telített első csapatunk, nagy meglepetésre itthon 3:1-re kikap a Bácskától. Második csapatunk Szi-

getváron a SZAK ellen jól küzdve 6:2-re verzik el. A második mérkőzésen a tartalékos MTE Baján a BTSE-től 10:3 arányú súlyos vereséget szenved, míg utánpótlásunk Mohácson nagy sikert arat a TÖSE 7:2-es legyőzésével. Az MTE először szerepel a Kiskunhalasi AC ellen, amelyet simán 3:0-ra legyőz. Utánpótlásunk a PAC II-től 4:0-ra kikap, majd a PHETC elleni mérkőzésen való meg nem jelenés miatt törölni akarják a bajnokságból, de fellebbezés után megengedik a tovább szereplést. Az első csapat itthon hátrvédjének gyengesége folytán 3:2 arányú meg nem érdemelt vereséget szenved a Bácsalmási MOVE-tól. Dombóváron Kovácsovics csatársorba állásával csak hősies küzdelemben 2:1 arányban marad alul a vezető DVOGE-vel szemben. Nagymányokon az NSE-től értékes pontot szerez az MTE 0:0-al, amely mérkőzésen közvetlen védelmünk volt nagy, Kanyóval az élén.

Október egyik vasárnapján kettős öröm éri a szurkolókat,

Előkészületek a jövő Mohácsához.

A Városi Mérnökök Országos Szövetsége folyó évi május hó 2-án kongresszust tartott, amelyen Mohácsról *Fehérváry István* műszaki tanácsnok vett részt. Ezen a kongresszuson *Magyary Zoltán* egyet. tanár előadást tartott, amelyen a vezetése alatt álló Közigazgatástudományi Intézet működését ismertette. Az intézet a magyar városok rendezéséhez gyűjt adatokat, amelyeknek végcélja az adatok alapján a jövő magyar városainak felépítése.

Fehérváry István már akkor keresztet kötött az intézettel s később, jelentése folytán dr. *Margitay Lajos* polgármester hivatalosan is megkeresést intézett az intézethez, amelyben rámulatott arra, hogy a város felmérése már megtörtént, kellő méretű tervek állanak rendelkezésre. Az adatgyűjtés Mohácson rendkívül érdekes problémákat vet felszínre: határváros, jelentékeny számu nem magyar lakossággal, egyedüli dunántúli város, melynek tanyarendszerben lakossága van, a Duna a város közigazgatási részét két részre osztja, stb.

A város tagosítása már megindult, minek következtében halaszthatatlan feladattá vált a városias kialakításra szánt terület kijelölése.

Magyary Zoltán egyet. tanár, az intézet vezetője személyesen válaszolt a polgármester megkeresésére. Közölte, hogy az intézet elsősorban Budapest adatait gyűjti össze, azonban ezek a munkálatok a nyár folyamán elkészülnek s akkor folytatják a munkát a vidéki városokban. Tekintettel a mohácsi problémák sürgősségére Mohácsot a vidéki városok között a legelső közé veszi az intézet.

Ez a levél júniusban érkezett s *Magyary* beváltotta ígéretét, amennyiben hétfőn Mohácsra érkezik *Tatay Pál* mérnök, aki

Hol vagy István Király?

Irta: Vitéz Marosy Gyula.

*Hol vagy István király, Te királyok atyja
Látod-e, hogy néped, országod siratja
S hogy megkopott, tépett királyi köntösöd
Szép virágos kerted, könnyekkel öntözött?
Látod-e, hogy véred, járom s átok alatt
— Innen is, onnan is keserű a falat —
Mióta pogány kéz, kenyerünk meglopta
S országod határát, szűk marokja fogta?
Évek, az évre, kinnal jajjal mulnak
Nem veti árnyékát, egy nap sem a multnak
Felhörög a vén föld, mint az eke rója
Látod-e, hogy nincsen senki pártfogója?
Látod-e, hogy bánát, bácskai parasztod
Szántásán, vetésén, mőc szedi a hasznot?
Székely anyák jajja, Pozsonynál visszhangzik
Ahol most cseh zsebrák tart menyezőt, lagzit?
Látod-e, hogy hajnal sincs a magyar égen
S hallod-e mi kondul, ott lennt, az alvőgen?
Lélekarang süvit... Hidd el Uram vétek...
Hát nincs allelujánk, csak fekete péntek...?
Hol vagy István király és anyánk, Nagyszanyó?
Adj karunkba erőt, hogy fegyvert foghasson
Kardnak kemény élet, a szívünknek lángot,
Hogy majd felforgassuk az egész világot!
Ne engedj pihenni, míg sötét az éjjel
Itasd meg népedet, új magyar reménnyel...
Testvér, a testvért csak szeretni tudja...
S mutasd meg merre van, az új hadakutja!
... Vedd le rólunk Uram a turáni átkot
Magad tudod ugye, hogy mennyit is ártott...
Hogy így éljünk békén... ó, Tebenned bízván...
„Hol vagy István király, Téged magyar kíván...”*

Vitéz Marosy Gyula megkapván szép költeményét, nagy siker mellett adta elő a szabadtéri előadáson Szabó László színművész. Többek kérésére leközöljük.

